

Duminica a doua după Rusalii
(a Sfinților români)
14 iunie 2026

Chemarea primilor Apostoli: „În vremea aceea, pe când Iisus umbla pe lângă Marea Galileii, a văzut pe doi frați: pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari; și le-a zis: **Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni.** Iar ei, îndată lăsând mrejele, au mers după El. Și, de acolo mergând mai departe, a văzut pe alți doi frați: pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-și mrejele, și **i-a chemat.** Iar ei, îndată lăsând corabia și pe tatăl lor, au mers după El. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia Împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor” (Ev. Matei 4, 18-23).

Evanghelia Sfinților Români: „Zis-a Domnul către ucenicii Săi: **Voi sunteți lumina lumii.** Nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă, nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci o pun în sfeșnic și luminează tuturor celor din casă. **Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, pentru ca ei să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.** Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. Iar de cel care se va lepăda de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. Feriți-vă de oameni, că vă vor da pe mâna soboarelor de judecată și în sinagogile lor vă vor bate cu biciul; la dregători și la împărați veți fi duși pentru Mine, spre mărturie lor și păgânilor; și veți fi urâți de toți pentru numele Meu, dar cel care va răbda până la sfârșit acela se va mântui” (Ev. Matei 5,14-16; 10,32-33,17-18,22).

Tema centrală a Evangheliei rânduite din vechime pentru *Duminica a doua după Rusalii* este cea a chemării primilor Apostoli. După proclamarea acestei duminici de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în anul 1992 ca *Duminica Sfinților Români*, este citită și Evanghelia Sfinților Români, formată din câteva versete de la începutul Predicii de pe Munte a Mântuitorului și din cuvântarea de trimitere a ucenicilor la propovăduire.

1. Chemarea lui Hristos este „chemare la frumusețe”

Chemarea primilor Apostoli descrisă în Evanghelia *Duminicii a doua după Rusalii* nu este adresată doar Sfinților Apostoli, arhierilor sau preoților, ci tuturor creștinilor. Dumnezeu a chemat întreg universul din neființă la ființă, iar Hristos cheamă pe tot omul la viață veșnică. Chemarea este inițiată de Hristos, arătându-ne astfel că Dumnezeu vine spre om înainte ca acesta să-l caute. Apostolii au avut șansa să fie chemați de Hristos în timpul misiunii Sale pe pământ, însă cum ne cheamă Dumnezeu astăzi pe fiecare dintre noi să-l urmăm? În fiecare om Dumnezeu a sădit dorul pentru iubire, lumină și viață veșnică. Fericitul Augustin spunea că omul este o ființă orientată spre Creator: „Ne-ai făcut spre a Te căuta și neliniștit este sufletul nostru până când se va odihni întru Tine!”. Chemați să căutăm veșnicia prin însăși crearea noastră, Dumnezeu ne chemă spre El după Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae și prin toate împrejurările concrete ale vieții! Uneori ne cheamă să Îl căutăm și urmăm prin încercările pe care le îngăduie în viața noastră, alteleori ni se descoperă în realizările și bucuriile, pe care ni le dăruiește.

Vedem în Sfânta Evanghelie de astăzi câtă putere a avut chemarea lui Hristos, determinându-i pe cei patru Apostoli chemați să lase toate și să meargă după El! Aceștia au răspuns prompt și radical, căci chemarea lui Hristos cere decizie, nu amânare. Părintele Constantin Galeriu spunea că numai „astăzi” este timpul lui Dumnezeu, timpul sfânt al chemării Lui, „mâine” este timpul diavolului, care se bucură de orice amânare a chemării

noastre de a-L urma pe Hristos. Așadar, să nu amânăm răspunsul nostru la chemarea lui Dumnezeu!

Acceptarea chemării înseamnă o **transformare radicală a direcției și a priorităților vieții, astfel încât Hristos să devină noul centru al vieții noastre!** Sfânta Evanghelie ne arată că chemării lui Dumnezeu îi urmează trimiterea în lume, spre a pescui alte suflete pentru Împărăția Sa veșnică. **A fi creștin și a-L urma pe Hristos presupune așadar o rupere de lume și valorile acestei, urmată de punerea la dispoziția lui Dumnezeu,** spre a participa la misiunea divină de a conduce lumea întreagă la Dumnezeu. Cum contribuim la aceasta? Dacă ne străduim să devenim martori ai binelui, ai frumosului, ai dreptății, ai iubirii și ai demnității umane în locul unde ne aflăm. Un teolog contemporan mărturisea: **„Atunci când voi veni la Tine Doamne, aș vrea să îți aduc în brațe lumea întreagă”.** Vom merge la Dumnezeu cu tot ce am făcut bine în numele Său pe acest pământ, singura comoară care va conta.

Suntem chemați așadar și trimiși să vestim tuturor frumusețea vieții cu Dumnezeu! **Chemarea divină este în esență o chemare la frumusețe, la o viață dusă în adevăr, bunătate, lumină, dăruire, iubire și bucurie!** Verbul a chema din limba greacă – *kaleo* – stă la baza adjectivului *kalos*, care înseamnă „bun”, dar și „frumos”! Frumusețea cheamă și atrage! Atunci când vizităm o țară străină, gazdele doresc să ne arate locurile, lucrurile și oamenii frumoși ai aceluia loc! Nimeni nu ne duce să ne arate urâtul sau urâtenia! Cuvântul Biserică în greacă – *ekklesia* – înseamnă etimologic „cei chemați din” lume spre a constitui Trupul lui Hristos, adică cei atrași de frumusețea lui Dumnezeu. Parohiile noastre nu sunt adesea misionare și nu-i atrag pe ceilalți oameni, pentru că nu reușim să împlinim această vocație, de a face din ele spații ale comuniunii și frumuseții! Doar frumusețea atrage! Dacă cineva ar veni într-o parohie într-o duminică și ar întâlni oameni frumoși, o slujbă frumoasă, frumusețe sufletească, iubire, deschidere și îmbrățișare, nu ar avea cum să nu fie fascinat și să își dorească să revină din nou. Aceasta este chemarea și misiunea unei parohii ortodoxe!

Sfântul Vasile cel Mare arată în Regulile Mari că **„fulgerele frumuseții dumnezeiești” sunt cele care aprind în suflet un dor arzător de Dumnezeu.** Deoarece este unul dintre cele mai minunate texte din întreaga literatură patristică, citez mai jos mărturia părintelui capadocian despre frumusețea dumnezeiască:

„Deci, ce este mai minunat decât frumusețea dumnezeiască? Ce înțeles este mai plăcut decât măreția lui Dumnezeu? Ce dor al sufletului este așa de arzător și așa de greu de purtat ca dorul care se naște de la Dumnezeu în sufletul curățit de toată răutatea și care, dintr-o mișcare curată se întreabă: «Rănit sunt eu de iubire?». Negrăite întru totul și de nedescris sunt fulgerele frumuseții dumnezeiești! Cuvântul nu le poate înfățișa, urechea nu le poate primi. (...)

Această frumusețe [a slavei lui Dumnezeu] este cu neputință de văzut cu ochii trupești, se poate însă pricepe numai cu sufletul și cu cugetul. Dacă cumva i-a luminat pe sfinți, ea a lăsat în ei ghimpele greu de purtat al dorului [de Dumnezeu], încât aceia, voind să se despartă de această viață, ziceau: «vai mie, că pribegia mea s-a prelungit»; «când voi ajunge să mă arăt feței lui Dumnezeu?»; și «este cu mult mai bine să mă desfac de trup și să fiu cu Hristos»; și «însetat-a sufletul meu spre Dumnezeu Cel tare și Cel viu»; și «acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne». Îngreunați erau de această viață ca de o temniță, cu greu stăpânindu-și pornirile, așa erau cei ale căror suflete le atinsese dumnezeiescul dor. Aceștia, neputându-se sătura de vederea frumuseții dumnezeiești, făceau rugăciune ca vederea desfătării Domnului să se întindă asupra întregii vieți veșnice. Astfel că din fire oamenii doresc cele frumoase; și,

îndeobște, este frumos și iubit ceea ce este bun; și bun este Dumnezeu; iar toate tânjesc după bine. Așadar, toate tânjesc după Dumnezeu”¹.

Aceasta a dorit să spună și Fiodor Dostoievski în romanul său *Idiotul* prin expresia „frumusețea va salva lumea”. Pentru Dostoievski, adevărata frumusețe este legată de adevăr, bine, iubire, sfințenie și chipul lui Hristos, descris atât de profund în figura prințului Mișkin, imaginea omului transfigurat de iubirea lui Hristos. De aceea, cartea fundamentală a Ortodoxiei este *Filocalia*, cuvânt care înseamnă în traducere „iubirea de frumos”. În această lucrare este descris modul în care „se poate omul curăți, lumina și desăvârși”, adică urcușul lui spre Frumusețea absolută și izvorul frumuseții!

2. Sfinții și Sfintele române - lumina și frumusețea unui neam

Evanghelia Sfinților Români arată foarte clar că Sfinții sunt lumina și frumusețea unui neam! Lumina lor luminează peste veacuri, inspiră generații și nu poate fi stinsă! Ei au pășit în urma chemării lui Hristos pe drumul fără sfârșit al „Frumuseții mai presus de frumusețe”, cum Îl numește Sfântul Dionisie Pseudo-Areopagitul pe Dumnezeu! După ce i-am cinstit pe toți Sfinții din întreaga lume în prima Duminică după Rusalii, în Duminica a doua sunt sărbătoriți Sfinții care au trăit și s-au nevoit pe pământul românesc.

Deciziile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 2024 și 2025 de a trece în rândul Sfinților cu sărbătoare în calendar 16 noi Sfinți români, majoritatea duhovnici, mărturisitori și martiri ai secolului al XX-lea, precum și 16 noi Sfinte române, mucenițe, mărturisitoare, mame și soții de voievozi, ne-au arătat ceva fundamental: **Sfințenia este mult mai aproape de noi decât credem!** Ne-am obișnuit să vedem Sfinții ca oameni fără de greșală, însă acești Sfinți și Sfinte au fost oameni ca noi, dar care, atrași de frumusețea vieții în Hristos, au pus poruncile lui Dumnezeu și viața veșnică mai presus de toate cele ale lumii și au urcat spre cer pe aripile Sfântului Duh!

Nu îi cinstim astăzi doar pe toți Sfinții români trecuți în calendar, ci, de asemenea, pe toți Sfinții români neștiuți! **Între Sfinții neștiuți decât de Dumnezeu se pot afla strămoși, bunici, părinți și oameni dragi nouă**, care atrași de frumusețea dumnezeiască au dobândit darul sfințeniei, manifestat în mod ascuns și smerit în viețile lor prin rugăciune neîncetată, iubire de aproapele, milostenie, bunătate, jertfelnicie etc. Acum sunt rugători la tronul ceresc pentru noi cei rămași pe pământ.

În acest an cinstim în mod cu totul special cele **16 Sfinte române**, canonizate la 1 iulie 2025 de Sfântul Sinod, proclamarea canonizării lor realizându-se de-a lungul întregului an 2026.

O primă categorie este formată din **mame ale căror copii au devenit Sfinți**:

1. *Sfânta Cuvioasă Filoftea de la Mănăstirea Pasărea (jumătatea sec. al XVIII-lea - 1833, mama Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica și a altor trei copii), 12 aprilie;*
2. *Sfânta Cuvioasă Filotimia de la Râmeț (1896-1989, mama Sfântului Cuvios Dometie cel Milostiv și a altor unsprezece copii), 6 iulie;*
3. *Sfânta Olimpiada din Fărcașa (1880-1967, mama Cuviosului Petroniu de la Prodromu și a altor șapte copii), 4 iulie;*
4. *Sfânta Anastasia Șaguna (1785-1836, mama Sfântului Ierarh Andrei Șaguna și a altor trei copii), 1 decembrie; acestora li se adaugă și*
5. *Sfânta Magdalena de la Mălainița (1895-1962) din ținutul Timocului (Serbia), mamă a unui copil, 15 octombrie.*

O a doua categorie este formată din **femei evlavioase care au devenit monahii**:

1. *Sfânta Cuvioasă Mavra de pe Ceahlău (sec. XVII-XVII), 4 mai;*

---

¹ Sf. Vasile cel Mare, Regulile Mari, Întrebarea a II-a.

2. *Sfânta Cuvioasă Nazaria de la Văratec (1697-1814), 17 august;*
3. *Sfânta Cuvioasă Olimpiada de la Văratec (1757-1842), 17 august;*
4. *Sfânta Cuvioasă Elisabeta (Safta) Brâncoveanu (1776-1857), 17 august;*
5. *Sfânta Cuvioasă Antonina de la Tismana (1923-2011), 23 decembrie;*
6. *Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi (1852-1935), 5 mai;*
7. *Sfânta Cuvioasă Elisabeta de la Pasărea (1970-2014, pustnică având o aspră nevoie pe Muntele bucovinean Giupalău), 5 iunie.*

A treia categorie este formată din două **Sfinte mărturisitoare ale Ortodoxiei în vremuri de prigoană** a credinței:

1. *Sfânta Mărturisitoare Blandina de la Iași (1906-1971, învățătoare deportată timp de cincisprezece ani în Siberia pentru credința sa, mamă a unui copil), 24 mai;*
2. *Sfânta Cuvioasă Muceniță Evloghia de la Samurcășești (1908-1949, misionară și monahie care a pățimit pentru Hristos în timpul persecuțiilor comuniste), 19 decembrie.*

Ultima categorie de Sfinte românce este formată din două **soții de voievozi, care au dobândit sfințenia în familie sau în mănăstire:**

1. *Sfânta Doamnă Maria Brâncoveanu (1661-1729, soția Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu, mamă a unsprezece copii: patru fii și șapte fiice), 16 august;*
2. *Sfânta Cuvioasă Platonida de la Argeș (1487-1554, fosta Despina Milița, soția Sfântului Voievod Neagoe Basarab, mamă a șase copii: trei băieți și trei fete), 26 septembrie.*

Sfintele românce au fost așadar mame, care au crescut copii în sfințenie, mucenițe care au apărat credința cu viața lor, cuvioase nevoitoare în mănăstiri sau pustnicie, soții de voievozi care au trăit curat și au sprijinit Biserica și neamul nostru. Pentru toate s-a instituit din acest an pe lângă sărbătorile fiecăreia în parte *Soborul Sfintelor femei românce*, prăznuit în Duminica a treia după Paști, a Mironosițelor².

Duminica aceasta subliniază astfel diversitatea drumurilor spre sfințenie în Biserica lui Hristos, arată roadele Evangheliei în sânul poporului român, realizează continuitatea dintre sfinții canonizați și cei necunoscuți, dar bineplăcuți lui Dumnezeu și ne dă curaj tuturor să urmăm chemarea adresată de Hristos la sfințenie. Așa să ne ajute Bunul Dumnezeu!

Pr. Daniel Benga

---

² Mineiul Sfinților Români, Volumul VI: Slujbele Sfințelor femei românce canonizate în anul centenarului Patriarhiei Române, București, 2026, pp. 5-6.